

IRLANDIA

Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską

INFORMACJE OGÓLNE

Powierzchnia	70 273 km ²	
liczba regionów	4 prowincje (26 hrabstw)	
ludność	4 838 000	
Głowa państwa	prezydent Michael D. Higgins	od 11 listopada 2011
Premier (Taoiseach)	Leo Varadkar	od 14 czerwca 2017
Wicepremier (Tánaiste), Minister Spraw Zagranicznych i Handlu	Simon Coveney	od 14 czerwca 2017
Minister Biznesu, Przedsiębiorczości i Innowacji	Heather Humphreys	od 30 listopada 2017
Ambasador RP w Irlandii	Anna Sochańska	od września 2019
Ambasador Irlandii w Polsce	Emer O'Connel	od sierpnia 2018
Najbliższe wybory parlamentarne		najpóźniej wiosną 2021
Przynależność do Unii Europejskiej (EWG)		od 1 stycznia 1973

Irlandia jest republiką parlamentarną. Jej system prawny oparty jest na prawie zwyczajowym i ustawodawstwie uchwalanym przez parlament zgodnie z konstytucją.

Irlandia znajduje się w strefie euro (1999). Jest państwem członkowskim WTO (1995) oraz OECD (1961).

Rankingi gospodarcze	Irlandia (rok poprzedni)	Polska
<i>Ernst&Young - Attractiveness Europe Survey 2019</i> (atrakcyjność inwestycyjna)	10. (11.)	6.
<i>Global Innovation Index 2019</i> (innowacyjność gospodarki)	12. (10.)	39.
<i>World Bank - Doing Business 2020</i> (łatwość prowadzenia biznesu)	24. (23.)	40.
<i>World Economic Forum – The Global Competitiveness Report 2019</i> (konkurencyjność gospodarki)	24. (23.)	37.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE

Wskaźniki/Rok	2016	2017	2018	2019*	2020*	2021*
PKB (mld EUR, ceny bieżące)	271,7	297,1	324,0	-	-	-
PKB na 1 mieszkańca (EUR, ceny bież.)	57 210	61 870	66 670	-	-	-
PKB (wzrost w %)	3,7	8,1	8,2	5,6	3,5	3,2
Deficyt/nadwyżka budżetowa (% PKB)	-0,7	-0,3	0,1	0,2	0,3	0,6
Dług publiczny (% PKB)	73,9	67,8	63,6	59,0	53,9	52,6
Inflacja (HICP w %)	-0,2	0,3	0,7	0,8	1,1	1,4
Bezrobocie (%)	8,4	6,7	5,8	5,2	5,0	5,0
Eksport (mld EUR)	118,2	121,8	139,7	-	-	-
Import (mld EUR)	73,4	82,6	91,3	-	-	-
Saldo obrotów (mld EUR)	44,8	39,2	48,5	-	-	-
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Irlandii (mld USD)	39,4	-1,2	-66,3	-	-	-
Inwestycje bezpośrednie Irlandii za granicą (mld USD)	30,1	-39,1	13,3	-	-	-

Źródła: Eurostat; *Autumn 2019 European Economic Forecast, UNCTAD

Gospodarka

Irlandia charakteryzuje się relatywnie niewielką, ale nowoczesną i otwartą - a co za tym idzie - zależną od handlu zagranicznego gospodarką. W latach 1995-2007 wzrost gospodarczy utrzymywał się na poziomie ok. 6%, ale kryzys finansowy lat 2008-09 wstrząsnął irlandzką gospodarką, która wpadła w recesję. Najmocniej kryzysem został dotknięty rynek nieruchomości i budownictwo oraz sektor bankowy, stanęły inwestycje, gwałtownie wzrosło bezrobocie. W 2010 roku irlandzki rząd zmuszony został do przyjęcia międzynarodowej pomocy finansowej od Unii Europejskiej i Międzynarodowego Funduszu Walutowego (85 mld EUR), co wiązało się z implementacją programu oszczędnościowego, który zakładał redukcję deficytu oraz wydatków (głównie na opiekę socjalną, zasiłki i emerytury). Od tamtego czasu wskaźniki gospodarki irlandzkiej systematycznie się poprawiały, a już w 2013 roku Irlandia z powodzeniem zakończyła ww. program ratunkowy UE i MFW.

Irlandia jest obecnie jednym z najszybciej rozwijających się krajów Unii Europejskiej – w ostatnich trzech latach wzrost PKB utrzymywał się na poziomie 5-7% (5,8% w II kwartale 2019 roku r/r). Dynamiczny wzrost następuje m.in. dzięki atrakcyjnemu opodatkowaniu (12,5% CIT) oraz elastycznemu podejściu do kwestii rezydencji dla celów podatkowych, jak również ułatwieniom w rejestracji, które przyciągają inwestorów zagranicznych, zwłaszcza w sektorze technologicznym. Struktura PKB wskazuje wiodące dla gospodarki gałęzie, gdzie zdecydowanie dominują usługi (60%), a następnie przemysł (39%) i rolnictwo (1%). Rolnictwo stanowi przy tym ważny sektor gospodarki narodowej, a sadownictwo, rybołówstwo, uprawa roślin i hodowla zwierząt służą pozyskaniu żywności oraz surowców dla przemysłu rolno-spożywczego. Wśród problemów, z jakim boryka się gospodarka irlandzka, należy również wymienić ograniczoną podaż na rynku nieruchomości. Eksperci są zgodni, że irlandzki rynek nieruchomości, a w szczególności w stolicy i innych dużych miastach będzie bardzo podatny na wzrost cen do czasu, aż rozwiązany zostanie problem ograniczonej podaży i niezaspokojonego popytu.

Wg Komisji Europejskiej - z powodu słabnącego otoczenia zewnętrznego - należy obecnie oczekiwać bardziej umiarkowanego tempa wzrostu gospodarczego, napędzanego przez konsumpcję gospodarstw domowych i inwestycje w budownictwo, przy umiarkowanym poziomie inflacji. Inne prognozy na 2019 i 2020 rok (MFW

4,3% i 3,5% oraz OECD 3,9% i 3,3%) także wskazują, że gospodarka irlandzka będzie w dalszym ciągu rosta, choć już nie tak dynamicznie jak w ostatnich latach.

Wyjście Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej budzi obawy irlandzkiego rządu i tamtejszych firm. Wśród potencjalnych, dalekosiężnych negatywnych skutków dla Irlandii wymienia się te dot. irlandzkiego handlu (spadek o ok. 20%), bezpośrednich inwestycji zagranicznych, energetyki, czy przepływu ludności. Najbardziej dotkliwie sytuację tę odczuć mogą producenci rolni i sektor spożywczy, czyli w większości małe i średnie przedsiębiorstwa.

Handel zagraniczny

Wg danych irlandzkiego centralnego urzędu statystycznego CSO w 2018 roku irlandzkie obroty handlowe ze światem wyniosły 231,0 mld EUR, co oznacza wzrost o 14% w stosunku do roku 2017. Irlandzki eksport wyniósł 140,8 mld EUR (+14,8% r/r), import 90,2 mld EUR (+13,8% r/r), a dodatkowo dla Irlandii saldo 50,6 mld EUR. Irlandzkie obroty handlowe ze światem stanowiły w 2018 roku niemal połowę polskich globalnych obrotów (447 mld EUR).

Najważniejsi partnerzy w irlandzkim eksporcie (2018), to USA (39,1 mld EUR), Belgia (18,4), Zjednoczone Królestwo (16,1), Niemcy (10,5), Niderlandy (7,6), Szwajcaria (6,5), Chiny (5,5), Francja (5,4), Japonia (4,0), Włochy (3,6), a w imporcie Zjednoczone Królestwo (19,8), USA (15,8), Francja (11,4), Niemcy (10,6), Chiny (5,4), Niderlandy (3,0), Belgia (1,6). Polska znalazła się na 15. miejscu jako kraj docelowy irlandzkiego eksportu i 16. jeśli chodzi o import. Państwa UE stanowiły 50% irlandzkiego eksportu i 60% importu.

Kluczowe towary w irlandzkim eksporcie, to produkty medyczne i farmaceutyczne (33%), chemia organiczna (19%) oraz olejki eteryczne (6%), a w imporcie urządzenia do transportu (23%), produkty medyczne i farmaceutyczne (13%) oraz maszyny biurowe (5%).

Ramy prawno-traktatowe polsko-irlandzkiej współpracy gospodarczej

Polsko-irlandzkie stosunki gospodarcze regulują postanowienia dorobku prawnego Unii Europejskiej na podstawie podpisanego 16 kwietnia 2003 roku w Atenach i obowiązującego od 1 maja 2004 roku Traktatu dotyczącego przystąpienia Polski i dziewięciu innych krajów do Unii Europejskiej (Dz.U. 2004 nr 90 poz. 864).

Szereg kwestii związanych z polsko-irlandzką współpracą gospodarczą regulują bilateralne umowy międzyrządowe. Najważniejsze z nich, to:

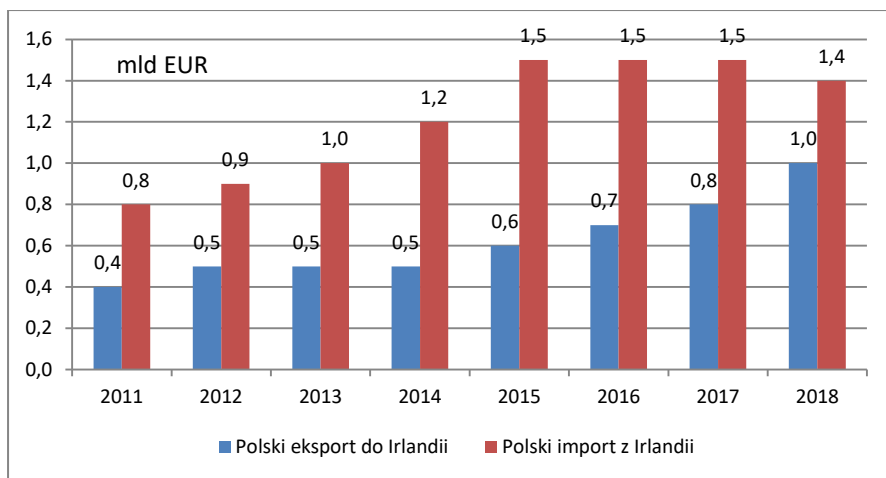
- Umowa o rozwoju współpracy gospodarczej, przemysłowej i naukowo-technicznej z 13 czerwca 1977 roku,
- Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Irlandii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu z 13 listopada 1995 roku.

Polsko-irlandzka współpraca handlowa

Wg GUS polsko-irlandzkie obroty handlowe w 2018 roku wyniosły 2 430,1 mln EUR, co oznacza wzrost o 6% w stosunku do roku 2017. Polski eksport wyniósł 1 005,0 mln EUR (+24% r/r), polski import 1 425,1 mln EUR (-4% r/r), a ujemne dla Polski saldo 420,1 mln EUR.

Polski eksport do Irlandii stanowił 0,4% globalnego polskiego eksportu, import z Irlandii 0,6% globalnego importu, a łączne obroty PL-IE 0,5% polskich obrotów handlowych z zagranicą. Polski eksport do Irlandii

stanowił jednocześnie 0,6% polskiego eksportu do państw Unii Europejskiej, import z Irlandii 1,1% importu z państw UE, a obroty PL-IE 0,8% polskich obrotów handlowych z państwami UE.

W 2018 roku Irlandia była dla Polski 29. partnerem w eksporcie. Najważniejsze grupy towarowe, to wyroby przemysłu elektromaszynowego (49%), art. rolno-spożywcze (23%), wyroby przemysłu chemicznego (8%), wyroby przemysłu drzewno-papierniczego (6%), wyroby różne (5%). Główne towary w eksporcie, to maszyny i urządzenia do automatycznego przetwarzania danych (24%), statki pasażerskie, towarowe, promy (7%), mięso i jadalne podroby z drobiu (5%),

Pod względem wartości polskiego importu Irlandia była dla Polski 31. partnerem. Najważniejsze grupy towarowe, to leki złożone (21%), taśmy i dyski magnetyczne do zapisu dźwięku (12%), mieszaniny substancji zapachowych dla przemysłu (6%), statki pasażerskie, towarowe, promy (5%), spoiwa do form odlewniczych (4%).

Wymiana handlowa stopniowo rosła w ostatnich latach i osiągnęła poziom ok. 2,5 mld EUR, przy czym utrzymywało się ujemne dla Polski saldo obrotów i dwucyfrowa dynamika wzrostu polskiego eksportu do Irlandii.

I-X 2019

Wg najświeższych danych GUS polsko-irlandzkie obroty handlowe wyniosły 2,0 mld EUR (+3% r/r), przy czym polski eksport wyniósł 0,8 mld EUR (-7% r/r), import 1,2 mld EUR (+10% r/r), a ujemne dla Polski saldo 0,4 mld EUR.

Polsko-irlandzka współpraca inwestycyjna

Wg danych NBP irlandzkie inwestycje bezpośrednie w Polsce w 2018 roku wyniosły ogółem netto -331,7 mln EUR, przy czym wartość kapitału własnego netto (akcje i inne formy udziałów kapitałowych) wyniosła -1,7 mln EUR, kwota reinwestowanych zysków netto 30,9 mln EUR, a instrumentów dłużnych netto -361,0 mln EUR. Skumulowane irlandzkie inwestycje w Polsce wyniosły na koniec 2018 roku **1,17 mld EUR**. Oznacza, to, że Irlandia znajduje się na 21. miejscu wśród inwestorów zagranicznych w Polsce. Wg danych GUS na koniec 2017 roku funkcjonowały tu 233 podmioty z kapitałem irlandzkim. Do najważniejszych irlandzkich inwestorów w Polsce należą takie firmy jak: Cement Roadstone Holding (produkcja materiałów budowlanych), JFC Manufacturing Ltd (produkcja wyrobów z plastiku), Kingspan Group PLC (produkcja systemów płyt warstwowych dla budownictwa, termoizolacji, zbiorników na paliwo), SouthWestern Business Process Services (usługi outsourcingu biznesowego), ABP Food Group (przetwórstwo mięsa). Warto

jednak pamiętać, że waga inwestycji irlandzkich jeszcze dekadę wcześniej była znacznie większa, ale w 2011 roku - na skutek wycofania się Allied Irish Bank (AIB) - z Polski nastąpił odpływ kapitału w wysokości niemal 3 mld EUR (AIB był największym inwestorem irlandzkim w Polsce i najdłużej działającym na naszym rynku, od 1995 roku; posiadał udziały w Banku Zachodnim WBK S.A., które zostały odsprzedane Banco Santander S.A; operacja podyktowana była decyzją rządu irlandzkiego nakazującego AIB podwyższenie rezerw kapitałowych poprzez sprzedaż wszystkich aktywów zagranicznych). Perspektywy napływu inwestycji z Irlandii do Polski w najbliższych latach w dużej mierze będą zależały od kształtowania się koniunktury gospodarczej zarówno w skali globalnej, jak i na rynku irlandzkim. W 2018 roku Irlandia charakteryzowała się jednym z najszybszych wzrostów gospodarczych wśród krajów Unii Europejskiej, co może wiązać się z lepszymi perspektywami inwestycyjnymi. Irlandzkie firmy, zwłaszcza sektora małych i średnich przedsiębiorstw, mogą być także skłonne do przenoszenia się do Polski w celu poprawy swojej pozycji konkurencyjnej. Mają na to wpływ przede wszystkim koszty pracy, które w Irlandii należą w dalszym ciągu do najwyższych w Europie. Zjawiska tego nie jest nawet w stanie zrekompensować obowiązujący w Irlandii bardzo niski podatek korporacyjny (CIT), który utrzymuje się na poziomie 12,5%.

Z kolei polskie inwestycje bezpośrednie w Irlandii w 2018 roku wyniosły ogółem netto -2,0 mln EUR, przy czym wartość kapitału własnego netto (akcje i inne formy udziałów kapitałowych) wyniosła 34,1 mln EUR, kwota reinwestowanych zysków netto 2,4 mln EUR, a instrumentów dłużnych netto -38,5 mln EUR. Skumulowana wartość polskich bezpośrednich inwestycji w Irlandii na koniec 2018 roku wyniosła skromne **45,7 mln EUR**. W związku z popytem na różnego typu usługi świadczone w języku polskim zauważalny jest wzrost liczby kancelarii prawnych, firm doradztwa finansowego, zawodowego i rachunkowego, których założycielami są polscy obywatele. Wiele firm irlandzkich od kilku lat prowadzi też obsługę w języku polskim, przykładowo wybrane kancelarie prawne czy agencje ubezpieczeniowe. W Irlandii funkcjonują także polskie ośrodki medyczne - w Dublinie, Waterford, Galway, Limerick i Cork działają przychodnie obsługiwane przez personel polskiego pochodzenia. W 2017 roku dużą polską inwestycję w Irlandii zrealizowała spółka Colian Holding, wiodąca polska grupa kapitałowa, specjalizująca się w produkcji wysokiej jakości artykułów spożywczych. Pod koniec 2017 roku podpisała umowę nabycia 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki Lily O'Brien's Holding Limited (LOBH), producenta wyrobów czekoladowych premium. Dzięki temu przejęła kontrolę nad marką, a także zyskała nowe kanały dystrybucji i zwiększyła zasięg na rynkach Irlandii, Wielkiej Brytanii, USA i Australii. Cena transakcyjna wyniosła około 33,8 mln EUR. Ponadto, jedną z większych polskich inwestycji w Irlandii zrealizowała firma Inglot produkująca kosmetyki. W 2008 roku przedsiębiorstwo dostrzegła Geraldine Swarbrigg, bizneswoman, która wprowadziła markę do Irlandii. Inglot doceniony został za wysoką jakość produktów oraz rozsądną cenę. W latach 2009-14, w trakcie największej recesji, Swarbrigg otworzyła siedem sklepów przemysłowej marki. W 2018 roku prowadziła ich 17. Coraz bardziej widoczny w Irlandii jest wzrost aktywności polskich przedsiębiorców sektora ICT, których przyciągają do kraju korzystne warunki dla prowadzenia działalności gospodarczej i programy zachęt uruchamiane przez rząd Irlandii. Obecnie w Irlandii funkcjonuje kilkaset firm, których właścicielami są polscy obywatele. Głównie są to niewielkie sklepy związane z sektorem spożywczym, przedsiębiorstwa remontowo-budowlane, transportowe oraz firmy działające w szeroko pojętym sektorze usług. Z uwagi na obecność w Irlandii znacznej liczby polskich obywateli w perspektywie długookresowej można spodziewać się wzrostu zaangażowania polskich inwestorów w zakresie usług i handlu. Natomiast ze względu na wysokie koszty lokalnej siły roboczej trudno oczekiwać w Irlandii dużych polskich inwestycji o charakterze produkcyjnym.

Dostęp do rynku

Pomimo znacznego zliberalizowania regulacji dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej, zakres obszarów podlegających licencjonowaniu bądź wymagających uzyskania pozwolenia (często od władz lokalnych) jest w Irlandii dość znaczny. Należą do nich m.in.: wybrana działalność importowa i eksportowa, usługi medyczne, sektor żywności, usługi finansowe i ubezpieczeniowe, agencje zatrudnienia, usługi turystyczne, czy usługi taksówkowe.

Potencjalne dziedziny współpracy

Dostrzegamy możliwości zwiększenia naszego eksportu do Irlandii Węgry towarów o charakterze konsumpcyjnym, zaopatrzeniowym i inwestycyjnym. Dynamiczny rozwój gospodarki irlandzkiej napędza zapotrzebowanie na towary importowane, w tym również z Polski. Polskie towary mają w Irlandii ugruntowaną pozycję i cieszą się uznaniem odbiorców ze względu na swoją jakość, terminowość dostaw oraz konkurencyjną cenę. Dodatkowo obecność w Irlandii około 150 tys. polskich obywateli kreuje znaczny popyt na szereg towarów (przede wszystkim żywność). Oprócz strony popytowej na poziom naszego eksportu będą silnie oddziaływały także relacje kursowe pomiędzy złotym i euro. Na poziom naszego eksportu do Irlandii wpływ będzie miała też polityka sprzedaży realizowana przez duże, międzynarodowe koncerny prowadzące działalność produkcyjną w Polsce. Brexit i niepewności z nim związane pozostają potencjalnie negatywnym elementem wpływu na poziom polsko-irlandzkich relacji gospodarczych.

Dane kontaktowe

Ambasada RP w Irlandii

5 Ailesbury Road, Ballsbridge

D04 W221 Dublin

tel: +353 1 283 0855

fax: +353 1 269 8309

e-mail: dublin@msz.gov.pl

Ambasador: Anna Sochańska

Zagraniczne Biuro Handlowe (ZBH) PAIH w Dublinie

tel : +353 87 669 1516

e- mail: marta.smolarek@paih.gov.pl

Kierownik: Marta Smolarek

Ambasada Irlandii w Polsce

ul. Mysia 5, 00-496 Warszawa

tel. : +48 22 564 2200

fax: +48 22 849 8431

Ambasador: Emer O'Connel

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii

grudzień 2019